Lietas arhīva Nr. CA-0627-18/28
ECLI:LV:RAT:2018:0316.C33687216.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018.gada 16.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā: tiesnesis referents Gvido Ungurs
tiesnese Gunta Ozoliņa
tiesnese Inta Jēkabsone
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Vitrum MT" maza apmēra prasībā pret SIA „Happy nails" par naudas piedziņu sakarā ar SIA „Vitrum MT" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2017.gada 17.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 12.septembrī SIA „Vitrum MT" cēlusi Rīgas rajona tiesā maza apmēra prasību pret SIA „Happy nails" par naudas piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1. un 1587.pantu, lūgusi tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai nomas maksu 182,95 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 1.maija līdz 2016.gada 31.maijam un sniegto komunālo pakalpojumu izdevumus 267,49 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 31.maijam. Tāpat prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas tiesāšanās izdevumus 75,84 *euro* un noteikt prasītājai tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās pamatparāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp pusēm 2012.gada 21.martā tika noslēgts nomas līgums Nr.206-S, kas pēc pušu vienošanās izbeigts 2016.gada 31.maijā, kad atbildētāja arī nodevusi nomātās telpas prasītājai ar nodošanas-pieņemšanas aktu. Civillikuma 1587.pants, pacta sunt servanda princips un nomas līguma noteikumi uzliek pienākumu atbildētājai norēķināties ar prasītāju par telpu nomu un sniegtajiem komunālajiem un citiem pakalpojumiem.

Ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 17.oktobra spriedumu SIA „Vitrum MT" prasība pret SIA „Happy nails" par naudas piedziņu noraidīta pilnīgi.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 2012.gada 21.martā starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieci noslēgts nomas līgums Nr.206-S, saskaņā ar kuru atbildētāja biroja izveidošanas vajadzībām nomājusi no prasītājas nedzīvojamās telpas – kabinetu Nr.1 ar kopējo platību 19,03 m^2, koplietošanas telpu daļu ieskaitot, namīpašuma Stabu ielā 47, Rīgā, otrā stāva 25.birojā. Nomas maksa par iznomātajām telpām tikusi noteikta 4 *euro* apmērā par vienu telpu kvadrātmetru mēnesī plus pievienotās vērtības nodoklis, kopā 76,12 *euro* mēnesī plus pievienotās vērtības nodoklis, un tā bija jāmaksā līdz katra mēneša 30.datumam par nākamo mēnesi skaidrā naudā iznomātājam vai ar pārskaitījumu iznomātāja norādītajā bankas rēķinā.

Tāpat pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 2015.gada 26.jūnijā starp pusēm noslēgta vienošanās Nr.7/206-S par grozījumiem 2012.gada 21.marta nomas līgumā Nr.206-S, saskaņā ar kuru kopš 2015.gada 1.jūlija atbildētājai iznomāts kabinets Nr.2 ar kopējo platību 25,20 m^2, koplietošanas telpu daļu ieskaitot, namīpašuma Stabu ielā 47, Rīgā, otrā stāva 25.birojā, un nomas maksa par šīm iznomātajām telpām noteikta 6 *euro* apmērā par vienu telpu kvadrātmetru mēnesī plus pievienotās vērtības nodoklis, kopā nomas maksa noteikta 182,95 *euro* mēnesī, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli.

Pirmās instances tiesa arī nodibinājusi, ka 2016.gada 31.maijā puses vienojušās par nomas līguma izbeigšanu, ko apstiprina 2016.gada 31.maijā starp pusēm parakstītā vienošanās Nr.9/206-S par 2012.gada 21.marta nomas līguma 206-S izbeigšanu, saskaņā ar kuru puses vienojušās izbeigt līgumu ar 2016.gada 31.maiju.

Tāpat pirmās instances tiesa nodibinājusi, ka saskaņā ar pušu noslēgtā nomas līguma 3.5.punktu pēc līguma pirmstermiņa izbeigšanas nomnieks nodod un iznomātājs pieņem nomnieka telpas, sastādot par to telpu pieņemšanas-nodošanas aktu, kurā puses atrunā telpu stāvokli, nomnieka nodoto atslēgu skaitu, nomnieka parādu esamību un to apmēru.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietas materiāliem pievienots pielikums nomas līgumam Nr.206-S – telpu nodošanas-pieņemšanas akts, kas sastādīts, pamatojoties uz 2012.gada 21.marta nomas līguma Nr.206-S noteikumiem, un kurā atbilstoši līguma 3.5.punkta noteikumiem fiksēts telpas – kabineta Nr.2 namīpašuma Stabu ielā 47, Rīgā otrā stāva birojā Nr.25, stāvoklis un nomnieka nodoto atslēgu skaits - 2 gab. (1 komplekts), pusēm apliecinot, ka telpas stāvoklis iznomātāju apmierina un tam saistībā ar tā stāvokli nav pretenziju pret nomnieku.

Tajā pat laikā pirmās instances tiesa norādījusi, ka no prasības pieteikuma un prasītājas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājai ir nomas maksas parāds 182,95 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 1.maija līdz 31.maijam, kas nav fiksēts 2016.gada 31.maijā pušu parakstītajā telpu nodošanas-pieņemšanas aktā.

Atsaucoties uz nomas līguma 2.3.punktā noteikto, tiesa arī norādījusi, ka no prasības pieteikuma un prasītājas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājai ir arī parāds par komunālajiem pakalpojumiem, proti, par ūdens patēriņu, telpu uzkopšanas pakalpojumiem, siltumenerģijas patēriņu, novērošanas režīmu, elektroenerģijas patēriņu, elektroenerģijas patēriņu koplietošanas telpās un atkritumu izvešanu, 267,49 *euro* apmērā, kas veidojies par laika periodu no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 31.maijam, bet arī nav norādīts 2016.gada 31.maijā pušu parakstītajā telpu nodošanas-pieņemšanas aktā.

Turklāt pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 2016.gada 31.maija telpu nodošanas-pieņemšanas aktā nav norādīts nedz elektroenerģijas skaitītāja rādījuma stāvoklis, nedz ūdens skaitītāja rādījuma stāvoklis.

Pirmās instances tiesa par nepamatotu uzskatījusi prasītājas pārstāvja tiesas sēdē pausto apgalvojumu, ka telpu nodošanas-pieņemšanas aktā fiziski nav bijis iespējams norādīt komunālo pakalpojumu parādu, jo secinājusi, ka prasītājas 2016.gada 25.aprīlī izsniegtajā rēķinā Nr.VMT16803 komunālo

pakalpojumu sniegšanas datums norādīts 2016.gada aprīlis un rēķina samaksas datums 2016.gada 4.maijs, savukārt 2016.gada 19.maija rēķinā Nr.VMT16998 komunālo pakalpojumu sniegšanas datums norādīts 2016.gada maijs un rēķina samaksas datums 2016.gada 28.maijs. Līdz ar to tiesa nav saskatījusi nekādus šķēršļus, kas liegtu 2016.gada 31.maija telpu nodošanas-pieņemšanas aktā nofiksēt gan komunālo pakalpojumu parādu, gan tā apmēru.

Tāpat pirmās instances tiesa kritiski vērtējusi 2016.gada 21.jūnijā izsniegto rēķinu Nr.VMT161232, kur pakalpojuma – elektroenerģijas, patēriņš 2016.gada maijā norādīts 122 kWh, jo 2016.gada 31.maija telpu nodošanas-pieņemšanas aktā elektroenerģijas patēriņš nav fiksēts.

Tādējādi, atsaucoties uz Civillikuma 1504. un 1509.pantu un iztulkojot nomas līguma 3.5.punktu kopsakarā ar 2016.gada 31.maija telpu nodošanas-pieņemšanas aktā fiksēto, ņemot vērā, ka telpu nodošanas-pieņemšanas aktā nav fiksētas ne atbildētājas parādsaistības, ne parādsaistību apmērs pret prasītāju, pirmās instances tiesa atzinusi, ka maza apmēra prasība pret atbildētāju par nomas maksas parāda un komunālo pakalpojumu parāda piedziņu ir nepamatota, līdz ar to noraidāma.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi prasītāja SIA „Vitrum MT", pārsūdzot to pilnā apjomā un lūdzot prasību apmierināt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums neatbilstot Civilprocesa likuma 189.panta trešās daļas un 190.panta prasībām, kā arī pirmās instances tiesa esot kļūdaini tulkojusi materiālo tiesību normas.

Prasītāja norāda, ka līgumattiecības puses ir izbeigušas 2016.gada 31.maijā, savukārt rēķins VMT161232 tika sagatavots tikai 2016.gada 21.jūnijā, apkopojot datus no elektroenerģijas pakalpojuma sniedzēja, līdz ar ko 2016.gada 31.maijā puses nevarēja izpildīt nomas līguma 3.5.punktā noteikto, kam prasītājas skatījumā arī neesot imperatīvs, bet gan dispozitīvs raksturs.

Tāpat prasītāja norāda, ka tā kategoriski nepiekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, ka atbildētājas neizpildīto saistību patiess apmērs izriet no telpu nodošanas-pieņemšanas akta, nevis no prasītājas rēķiniem un nomas līguma noteikumiem. Prasītājas rēķini esot sagatavoti, pamatojoties uz nomas līguma 2.2. un 2.3.punkta noteikumiem.

Prasītāja uzskata, ka pirmās instances tiesa nepareizi tulkojusi Civillikuma 1504. un 1509.pantu, jo tiesai vajadzējis tos tulkot sistēmiski ar Civillikuma 1., 1587. un 1838.pantu.

Atsaucoties uz tiesību doktrīnu, prasītāja norāda, ka, ceļot prasību par parāda piedziņu, prasītājam jāpierāda: 1) abpusīga līguma esamība (prasītāja pievienojusi prasības pieteikumam nomas līgumu, kas ir nodibināts spriedumā un par to lietā strīds nepastāv); 2) ka viņš savus, no līguma izrietošos pienākumus, ir jau izpildījis (no nomas līguma prezumējams, ka prasītāja no tā izrietošās saistības ir izpildījusi).

Prasītāja arī norāda, ka pirmās insatnces tiesa esot ignorējusi faktu, ka prasītājas rēķinu samaksu atbildētāja nav pierādījusi atbilstoši Civillikuma 1838.panta prasībām, un neesot vērtējusi atbildētājas rīcību, terminā neveicot maksājumus prasītājai, kontekstā ar labas ticības un ekvivalences principiem.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka, noraidot prasītājas prasību, tiesa faktiski izbeigusi prasītājas prasījuma tiesības pret atbildētāju, jo atkārtoti vērsties tiesā prasītāja nevar, lai gan kā atbildētājas kreditors tā neesot rīkojusies nolaidīgi vai pieļāvusi sava prasījuma pret atbildētāju noilgumu. Prasītājas ieskatā pirmās instances tiesa, noraidot prasības pieteikumu, rīkojusies formāli un tiesas spriešanas pienākumu esot izpildījusi deklaratīvi, pārkāpjot likuma „Par tiesu varu" 17.pantu.

Atbildētāja SIA „Happy nails" paskaidrojumus par apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasītājas prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts pirmās instances tiesas konstatētais fakts, ka 2012.gada 21.martā starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku noslēgts nomas līgums Nr.206-S *(lietas 10.-15.lapa)*, saskaņā ar kuru atbildētāja biroja izveidošanas vajadzībām iznomāja no prasītājas nedzīvojamās telpas – kabinetu Nr.1 ar kopējo platību 19,03 m^2, koplietošanas telpu daļu ieskaitot, namīpašuma Stabu ielā 47, Rīgā otrā stāva 25.birojā.

Apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts arī pirmās instances tiesas konstatētais fakts, ka 2015.gada 26.jūnijā puses noslēgušas vienošanos Nr.7/206-S par grozījumiem 2012.gada 21.marta nomas līgumā Nr.206-S (*lietas 49.lapa*), saskaņā ar kuru kopš 2015.gada 1.jūlija atbildētājai nomā nodots kabinets Nr.2 ar kopējo platību 25,20 m^2, koplietošanas telpu daļu ieskaitot, namīpašuma Stabu ielā 47, Rīgā, otrā stāva 25.birojā, un nomas maksa par šīm iznomātajām telpām noteikta 6 *euro* apmērā par vienu telpu kvadrātmetru mēnesī plus pievienotās vērtības nodoklis jeb kopā 182,95 *euro* mēnesī, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli 21 procents.

Tāpat apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts pirmās instances tiesas konstatētais fakts, ka 2016.gada 31.maijā puses noslēgušas vienošanos Nr.9/206-S par 2012.gada 21.marta nomas līguma Nr.206-S izbeigšanu 2016.gada 31.maijā (*lietas 16.lapa*).

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietā nav strīda, ka saskaņā ar noslēgtā nomas līguma 2.2.punktu atbildētājai bija pienākums samaksāt noīgto nomas maksu līdz katra mēneša 30.datumam par nākamo mēnesi, kā arī saskaņā ar šī līguma 2.3.punktu maksāt prasītājai par izmantoto elektrību, ūdeni, apkuri, apsardzi vai novērošanas režīmu, uzkopšanu, telekomunikācijām, atkritumu izvešanu un citiem komunāliem pakalpojumiem pēc kompetentu organizāciju vai iznomātāja izsniegtajiem rēķiniem 10 dienu laikā pēc attiecīgā rēķina izsniegšanas.

Kā izriet no prasības pieteikumā norādītā un tam pievienotajiem rēķiniem (*lietas 18.-21.lapa*), atbildētāja nav samaksājusi nomas maksu 182,95 *euro* par 2016.gada maija mēnesi, kā arī nav pilnībā samaksājusi maksu par laika periodā no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 31.maijam saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 267,49 *euro*, un proti, par izmantoto elektrību, ūdeni, uzkopšanu, apkuri, novērošanas režīmu un atkritumu izvešanu.

Atbildētāja nav arī lietā cēlusi iebildumus pret savu pienākumu maksāt nomas maksu un norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, kā arī nav apstrīdējusi prasītājas izrakstītos rēķinus un ne pirmās, ne apelācijas instances tiesā pēc būtības nav iebildusi parāda summai. Atbildētāja nav arī iesniegusi kādus pierādījumus, kas dotu pamatu apšaubīt, ka prasītājas izsniegtie rēķini neatbilstu sniegto pakalpojumu apmēram.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Arī saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu tas, ka samaksa izdarīta jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem

pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Kā izriet no pirmās instances tiesas sprieduma motivācijas, par prasības pieteikumā norādītā parāda samaksas pierādījumu tiesa pati pēc savas iniciatīvas uzskatījusi 2016.gada 31.maijā pušu parakstīto pieņemšanas-nodošanas aktu (*lietas 17.lapa*), kurā pretēji nomas līguma 3.5.punkta noteikumiem puses nav norādījušas nomnieces parādu esamību un to apmēru. Taču pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka minētajā pieņemšanas-nodošanas aktā prasītāja nav nedz apliecinājusi šī parāda samaksas faktu, nedz arī ietvērusi tajā atteikumu no sava prasījuma.

Turklāt, kā tas pamatoti norādīts apelācijas sūdzībā, 2016.gada 31.maija telpu nodošanas-pieņemšanas aktā objektīvu iemeslu dēļ nebija iespējams norādīt kopējo atbildētājas komunālo pakalpojumu parāda apmēru, jo elektrības patēriņa izmaksas par 2016.gada maija mēnesi, par ko atbildētājai 2016.gada 21.jūnijā ir izsniegts rēķins Nr.VMT161232 (*lietas 21.lapa*), prasītāja no pakalpojuma sniedzēja nemaz nevarēja saņemt atrāk kā tikai pēc 2016.gada 1.jūnija.

Līdz ar to pirmās instances tiesa 2016.gada 31.maijā pušu parakstīto pieņemšanas-nodošanas aktu bez pietiekama pamata ir atzinusi par pierādījumu atbildētājas neapstrīdēto saistību izpildījumam.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētāja nav pildījusi savus nomas līgumā noteiktos pienākumus, tas ir, nav samaksājusi prasītājai nomas maksu par iznomātajām telpām 2016.gada maija mēnesī, kā arī nav pilnībā norēķinājusies par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 2016.gada aprīļa un maija mēnesī, līdz ar ko prasītājas prasība ir apmierināma pilnīgi un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams nomas maksas parāds par laika periodu no 2016.gada 1.maija līdz 2016.gada 31.maijam 182,95 *euro* un maksa par laika periodā no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 31.maijam saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 267,49 *euro*.

Šādos apstākļos Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi novērtējusi pierādījumus, attiecīgi, lietas faktiskajiem apstākļiem ir sniegusi nepareizu juridisko novērtējumu un tas ir novedis pie lietas nepareizas izspriešanas, prasību nepamatoti noraidot.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tādējādi tiesai pašai *(ex officio)* neatkarīgi no prasītāja prasījuma jānoteic prasītājam tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad parādnieka mantu pārdod izsolē, saņemt procentus no tiesas piespriestās maksājuma summas uz likuma pamata (Civillikuma 1759.pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā. *(sk. sal. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 4.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-87, 2010.gada 13.oktobra lēmumu lietā Nr.SPC -166/2010)*. Šos procentus aprēķina tiesu izpildītājs, kurš nolēmumu izpilda (Civilprocesa likuma 631.panta pirmā daļa).

Ievērojot minēto Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, apmierinot prasību, prasītājai nosakāmas arī tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – sešus procentus no simta gadā, no nesamaksātās parāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

Tāpat Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to, apmierinot prasību pilnīgi, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami arī visi tās samaksātie tiesas izdevumi 146,98 *euro* (valsts nodeva par maza apmēra prasības pieteikumu 71,14 *euro (lietas 8.lapa)*, valsts nodeva par apelācijas sūdzību 71,14 *euro (lietas 65.lapa)* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro (lietas 9.lapa)*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 189.-193., 195., 204.[1], 426., 430., 432., 440.[1], 440.[11] un 440.[12]pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

SIA „Vitrum MT" maza apmēra prasību pret SIA „Happy nails" par naudas piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no SIA „Happy nails", reģistrācijas Nr.40103447253, par labu SIA „Vitrum MT", reģistrācijas Nr.40003390846, nomas maksas parādu par laika periodu no 2016.gada 1.maija līdz 2016.gada 31.maijam 182,95 *euro*, maksu par laika periodā no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 31.maijam saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 267,49 *euro* un tiesas izdevumus 146,98 *euro,* kopā piedzenot 597,42 *euro.* Samaksa veicama SIA „Vitrum MT" norēķinu kontā AS Swedbank Nr.LV75 HABA 0551 0013 3367 8.

Noteikt SIA „Vitrum MT" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus - 6 (sešus) procentus no simta gadā, no nesamaksātās parāda summas.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas dienā.

Pilns spriedums sastādīts 2018.gada 16.martā.

Tiesnesis G.Ungurs

Tiesnese G.Ozoliņa

Tiesnese I.Jēkabsone